

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§10-11

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδούς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρώων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπεικειάς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὤψεσθαι μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποιο βασικό επιχείρημα που αφορά τη δημόσια ζωή του διατυπώνει ο Μαντίθεος στο παραπάνω απόσπασμα;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ανδρέας Φραγκιάς, Ἀνθρώποι και σπίτια, απόσπασμα

Ο Αργύρης και η γυναίκα του Γεωργία είναι δύο από τα βασικά πρόσωπα του μυθιστορήματος με τίτλο «Ἀνθρώποι και σπίτια» του Ανδρέα Φραγκιά. Η υπόθεσή του τοποθετείται στα δύσκολα χρόνια που πέρασε η Ελλάδα μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Η Γεωργία θυμάται ὅλο νυχτέρια με τη βελόνα. Ἐραβε κι η μάνα της. Ο πατέρας ἦτανε χτίστης, μα απ' το κρασί δεν ἔβαζε πια ἴσια τις πέτρες, τα χέρια του τρέμανε κι ο σπάγκος με το βαρίδι ποτέ δεν ακουμπούσε σ' ὅλο το ὕψος του τοίχου. Γι' αὐτό δεν τον παίρνανε πια σε δουλειά. Κι ἔπρεπε να ράβουνε νύχτα μέρα. (...) Ὅταν ἐφυγε η μεγαλύτερη ἀδερφή της που παντρεύτηκε, η βελόνα της Γεωργίας ἔπρεπε να θρέψει και τους ἄλλους. Να τους ντύσει, να στείλει τα μικρά στη δουλειά, στο σκολειό. Η μεγαλύτερη ἀδερφή της, η Στέλλα, εἶχε τέσσερα παιδιά κι ο ἀντρας της μια φιλενάδα. (...) Ὅταν ἐφτασε ο καιρός να παντρευτεῖ η Γεωργία με τον Αργύρη, η μάνα εἶπε πως θέλει να βγάλει τα δόντια της γιατί την πονούσαν. Εἶχε μια σειρά χρυσά δόντια, κι η Γεωργία εἶπε στο γιατρό να της φτιάξει μια κοκάλινη μασέλα, με τα λεφτά που θα 'παιρναν απ' τα χρυσά δόντια. Η μάνα ὁμως δεν ἤθελε. Τα πούλησε κρυφά κι αγόρασε τη ραφτομηχανή της Γεωργίας. Σκέφτηκε πως θα της χρειαζότανε, πως θα 'πρεπε να 'χει κάτι

για την καινούρια ζωή. Την φέρανε δω με τ' αυτοκίνητο, απ' το μαγαζί, και κανείς στο σπίτι δεν έμαθε πού βρήκε η Γεωργία τα λεφτά για τη μηχανή του ραψίματος, όταν παντρεύτηκε. Ο Αργύρης δούλευε τότε μάστορης στη φάμπρικα κι η Γεωργία τραγουδούσε κάθε πρωί. Ήταν πολύ νέα, κορίτσι. Σε λίγες μέρες ύστερα, άρχισε ο πόλεμος.

Από το σχολικό βιβλίο Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' ΓΕ.Λ.

B4. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: *πόλεως, ένειμάμην, πατρώων, ὄψεσθέ, εἶχον.*

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτης, Αἰγινήτικὸς §§9-10

(έκδ. των Mathieu, G., Brémond, É. Παρίσι: Les Belles Lettres, 1929, ανατ. 1963)

Ο Αἰγινήτικὸς αναφέρεται σε μία δίκη που έγινε (περ. το 393 π.Χ.) ενώπιον των δικαστηρίων της Αἰγίνας. Υπό διεκδίκηση ήταν η κληρονομιά κάποιου Θρασύλοχου, (γιου του Θράσυλλου), από τη Σίφνο, ο οποίος μετοίκησε στη Μήλο, στην Τροιζήνα και, τέλος, και στην Αἰγίνα, όπου και πέθανε. Την περιουσία του κληρονόμησε κάποιος υιοθετημένος. Την ίδια περιουσία όμως, διεκδικούσε δικαστικά και η ετεροθαλής αδελφή του Θρασύλοχου από την Αθήνα, νόθα κόρη του Θράσυλλου.

Μετὰ δὲ ταῦτ' ἔγημεν (Θράσυλλος) ἐκ Σερίφου παρ' ἀνθρώπων πολὺ πλείονος ἀξίων ἢ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν, ἐξ ἧς ἐγένετο Σώπολις καὶ Θρασύλοχος καὶ θυγάτηρ ἣ νῦν ἐμοὶ συνοικοῦσα. Θράσυλλος μὲν οὖν τούτους μόνους παῖδας γνησίους καταλιπὼν καὶ κληρονόμους τῶν αὐτοῦ καταστήσας τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Ἐγὼ δὲ καὶ Θρασύλοχος τοσαύτην φιλίαν παρὰ τῶν πατέρων παραλαβόντες ὅσῃν ὀλίγῳ πρότερον διηγησάμην, ἔτι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτὴν ἐποιήσαμεν. Ἔως μὲν γὰρ παῖδες ἦμεν, περὶ πλείονος ἡμᾶς αὐτοὺς ἡγοῦμεθα ἢ τοὺς ἀδελφούς, καὶ οὔτε θυσίαν οὔτε θεωρίαν οὔτ' ἄλλην ἐορτὴν οὐδεμίαν χωρὶς ἀλλήλων ἤγομεν· ἐπειδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ιδίῳν ἐκοινωνοῦμεν καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως ὁμοίως διεκείμεθα καὶ φίλοις καὶ ξένοις τοῖς αὐτοῖς ἐχρώμεθα.

ἔγημεν (γυναῖκα): παντρεύτηκε

παρ' ἀνθρώπων πολὺ πλείονος ἀξίων ἢ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν: από σόι πολύ πιο αξιόλογο συγκριτικά με τη φήμη της πόλης τους

οὔτε θυσίαν οὔτε θεωρίαν οὔτ' ἄλλην ἐορτὴν ἤγομεν: δεν συμμετείχαμε ούτε σε θυσία ούτε σε δημόσια εκδήλωση ούτε σε άλλη γιορτή

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Μετὰ δὲ ταῦτ' ἔγνημεν ... αὐτὴν ἐποιήσαμεν*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να γράψετε τα αντικείμενα των υπογραμμισμένων ρηματικών τύπων του κειμένου: *ἡ συνοικοῦσα, παραλαβόντες, ἐποιήσαμεν, ἐκοινωνοῦμεν, ἐχρώμεθα*. (μονάδες 5)

β. «*περὶ πλείονος ἡμᾶς αὐτοὺς ἡγούμεθα ἢ τοὺς ἀδελφοὺς*»: Στο συγκεκριμένο σημείο του λόγου, ο ομιλητής επιχειρεῖ μία σύγκριση. Να εντοπίσετε τη λέξη-φράση που δηλώνει σύγκριση (μονάδα 1) και να γράψετε τους δύο όρους που συγκρίνονται από τον ομιλητή (μονάδες 4).

Μονάδες 10